
TESTI ADOTTATI

P8_TA(2018)0190

L-Implimentazzjoni tal-Proċess ta' Bolonja - sitwazzjoni attwali u segwitu

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' April 2018 dwar l-implimentazzjoni tal-Proċess ta' Bolonja – sitwazzjoni attwali u segwitu (2018/2571(RSP))

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 14 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Marzu 2012 dwar il-kontribut tal-istituzzjonijiet Ewropej għall-konsolidazzjoni tal-Proċess ta' Bolonja¹,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-25 u tas-26 ta' Novembru 2013 dwar id-dimensjoni globali tal-edukazzjoni għolja Ewropea²,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Settembru 2011 intitolata "Insostnu t-tkabbir u l-impjiegi – agenda għall-immodernizzar tas-sistemi ta' edukazzjoni għolja fl-Ewropa" (COM(2011)0567),
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tat-28 u tad-29 ta' Novembru 2011 dwar l-immodernizzar tal-edukazzjoni għolja³,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Novembru 2012 intitolata "Reviżjoni tal-Edukazzjoni: Ninvestu fil-filiet għal eżiti soċjoekonomiċi aħjar" (COM(2012)0669),
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni 2006/143/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Frar 2006 dwar iktar koperazzjoni Ewropea fl-assigurazzjoni tal-kwalità tal-edukazzjoni oghla⁴,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni Kongunta ffirmata f'Bolonja fid-19 ta' Ġunju 1999 mill-Ministri tal-Edukazzjoni minn 29 pajjiż Ewropew (id-Dikjarazzjoni ta' Bolonja),

---

¹ ĠU C 251 E, 31.8.2013, p. 24.

² ĠU C 28, 31.1.2014, p. 2.

³ ĠU C 372, 20.12.2011, p. 36.

⁴ ĠU L 64, 4.3.2006, p. 60.

- wara li kkunsidra r-rizoluzzjoni tiegħu tat-28 ta' April 2015 dwar is-segwitu għall-implimentazzjoni tal-Proċess ta' Bolonja¹,
  - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Novembru 2017 intitolata "It-tishih tal-identità Ewropea permezz tal-Edukazzjoni u l-Kultura" (COM(2017)0673),
  - wara li kkunsidra l-mistoqsija lill-Kummissjoni dwar l-Implimentazzjoni tal-Proċess ta' Bolonja - sitwazzjoni attwali u segwitu (O-000020/2018 – B8-0014/2018),
  - wara li kkunsidra l-mozzjoni għal rizoluzzjoni tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni,
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 128(5) u 123(2) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi l-Proċess ta' Bolonja hu inizzjattiva intergovernattiva li biha l-pajjiżi jimmiraw li jilħqu għanijiet komuni ta' dialogu miftuħ u kollaborattiv permezz ta' impenji maqbula fil-livell internazzjonali, biex b'hekk jingħata kontribut għall-bini ta' Żona Ewropea ta' Edukazzjoni Għolja (EHEA); billi l-edukazzjoni għolja ta' kwalità għolja hi element ewlieni fl-iżvilupp ta' soċjetà bbażata fuq l-għarfien wiesa' u avvanzata, li finalment tikkontribwixxi għall-bini ta' komunità stabbli, paċifika u tolleranti billi tiżgura opportunitajiet indaqs u edukazzjoni ta' kwalità aċċessibbli għal kulhadd;
  - B. billi l-Proċess ta' Bolonja ppromwova l-mobbiltà billi saħħaħ l-internazzjonalizzazzjoni tal-edukazzjoni għolja u billi tejjeb il-kompatibbiltà u l-komparabbiltà ta' standards tas-sistemi ta' edukazzjoni għolja differenti, filwaqt li rrispetta l-principji ta' libertà akkademika u tal-awtonomija istituzzjonali u ffoka fuq it-tishih tal-kwalità tal-edukazzjoni għolja kif ukoll offra opportunitajiet indaqs għaċ-ċittadini;
  - C. billi l-EHEA giet varata bil-għan li tiġi stabbilita sistema ta' tliet ċikli (baċcellerat, masters u dottorat), u wkoll biex is-sistemi ta' edukazzjoni għolja Ewropej isiru aktar komparabbli u aktar attraenti madwar id-dinja;
  - D. billi l-edukazzjoni hi waħda mill-pilastri ewlenin tas-soċjetà tagħna, u billi l-edukazzjoni għolja għandha rwol importanti x'taqdi biex trawwem l-iżvilupp personali u tal-hiliet, tagħti spinta lill-impjegabbiltà, isaħħaħ il-partecipazzjoni ċivili, iċ-ċittadinanza attiva u l-fehim interkulturali, tippromwovi l-valuri komuni kif ukoll tindirizza l-isfidi ta' dinja li qed tinbidel b'mod rapidu;
  - E. billi l-Kummissjoni varat agenda mġedda tal-UE għall-edukazzjoni għolja bil-għan li jiġu ssostni l-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni għolja u l-awtoritajiet nazzjonali responsabbli għall-edukazzjoni għolja; billi l-pajjiżi l-oħrajn fl-EHEA jistgħu jiġu inklużi b'mod gradwali f'dan il-proċess permezz ta' konsultazzjonijiet u ta' skambji tal-aħjar Prattika;
  - F. billi t-tfittxija għal EHEA miftuħa u inklużiva bbażata fuq il-kwalità u l-fiduċja reċiproka hija l-bażi tal-Proċess tal-Bolonja;
  - G. billi l-Proċess ta' Bolonja u l-EHEA jhaddnu 48 pajjiż, inklużi bosta ġirien u shab importanti tal-UE; billi l-Proċess ta' Bolonja jsaħħaħ l-effikaċja tas-shubijiet ma' pajjiżi

¹ ĠU C 346, 21.9.2016, p. 2.

mhux membri tal-UE fl-edukazzjoni gholja u jipprovdi incentivi għal riforma fl-edukazzjoni u foqasma oħra fil-pajjizi rispettivi;

- H. billi, b'kunsiderazzjoni tal-progress inkonsistenti fl-implimentazzjoni tal-Proċess ta' Bolonja madwar l-EHEA u d-diffikultajiet iffaċċjati f'bosta każijiet fl-implimentazzjoni tar-riformi strutturali maqbula, iż-żieda u t-titjib fil-mobbiltà għall-istudenti flimkien mad-diplomi kongunti jikkostitwixxu ż-żewġ kisbiet ewlenin tal-Proċess ta' Bolonja s'issa;
- I. billi fl-2015 il-Belarus sja giet aċċettata fl-EHEA bil-kundizzjoni li tikkonforma mar-rekwiżiti stipulati fil-Pjan Direzzjonali għar-Riforma tal-Edukazzjoni Għolja fil-Belarus sja; billi l-awtoritajiet tal-Belarus sja naqsu milli jissodisfaw l-obbligi tagħhom sal-aħħar tal-2017 u għandhom jaraw li r-riformi tagħhom jingiebu lura fi triqithom;
1. Jappella lill-pajjizi parteċipanti jsaħħu l-parteċipazzjoni politika tagħhom u jrawmu l-kooperazzjoni reċiproka fl-implimentazzjoni tal-għanijiet maqbula b'mod komuni madwar l-EHEA, kif ukoll biex jiżviluppaw, fejn meħtieġ, l-oqsfa leġislattivi xierqa sabiex jikkonsolidaw l-iżvilupp tagħha, isaħħu l-kredibbiltà tagħha u jagħmluha punt ta' riferiment għal eċċellenza akkademika madwar id-dinja, filwaqt li jsaħħu l-opportunitajiet għall-mobbiltà bil-għan li jiżguraw il-parteċipazzjoni tal-akbar numru ta' studenti possibbli;
  2. Jappella lill-pajjizi parteċipanti jiżguraw mekkaniżmi trasparenti, aċċessibbli u ġusti għall-allokkazzjoni tal-ġhotjiet u tal-allowances għall-mobbiltà; jistieden lill-UE u lill-Istati Membri biex iżidu l-baġits għall-edukazzjoni tagħhom sabiex jiżguraw li l-edukazzjoni għolja pubblika tkun bla ħlas u aċċessibbli għal kulhadd, bil-għan li jrawmu t-tagħlim tul il-ħajja;
  3. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-pajjizi parteċipanti jiffaċilitaw ir-rikonossiment tal-perjodi ta' studju akkademiku u tal-krediti miksuba barra 'l pajjiż, kif ukoll il-kwalifiki għal finijiet akkademici u professjonali, u biex jiżviluppaw sistemi ta' assigurazzjoni tal-kwalità; jinsisti li l-Unjoni, l-Istati Membri u l-universitajiet għandhom jistabbilixxu arrangamenti biex jagħtu appoġġ finanzjarju u amministrattiv lill-istudenti, lill-akkademici u lill-persunal minn sfondi żvantaġġjati permezz ta' finanzjament adegwat, inkluż biex jipparteċipaw fi skemi ta' mobbiltà, kif ukoll li jifih u l-aċċess għall-edukazzjoni għolja billi jwessgħu l-opportunitajiet ta' tagħlim tul il-ħajja fil-livell akkademiku, biex iheggu forom kumplementari ta' tagħlim bħall-edukazzjoni mhux formali u informali u jistabbilixxu mogħdijiet ta' tagħlim aktar miftuħa billi jneħħu l-ostakoli eżistenti bejn il-livelli ta' edukazzjoni differenti;
  4. Jistieden lill-partijiet interessati u lill-istituzzjonijiet rilevanti biex isibu soluzzjoni għall-problema ta' ċikli qosra fejn eżami ta' kwalifika għad-dhul fl-università hu meħtieġ għall-aċċess u l-ammissjoni għal programm ta' lawrija għall-Baċellerat;
  5. Jappella lill-pajjizi tal-EHEA biex irawmu mobbiltà aktar inklużiva tal-istudenti, l-għalliema, ir-riċerkaturi u l-persunal amministrattiv, peress li l-mobbiltà tikkontribwixxi kemm għall-iżvilupp personali u professjonali tagħhom kif ukoll biex tittejjeb il-kwalità tal-fehim, tat-tagħlim, tar-riċerka u l-amministrazzjoni; jirrakkomanda li l-mobbiltà tiġi inkluża fil-programmi edukattivi u biex jittejjeb it-tagħlim tal-lingwi barranin; jappella lill-Istati Membri biex jipprovdu finanzjament pubbliku xieraq u jagħmlu uzu aktar effikaċi minn dan il-finanzjament biex jiżguraw li l-istudenti u r-riċerkaturi jkollhom ir-

rizorsi meħtieġa biex jistudjaw barra l-pajjiż, kif ukoll biex l-isfond soċjali u ekonomiku tagħhom ma jostakolahomx;

6. Jenfasizza li t-tixrid tal-għarfien, ir-riċerka u x-xjenza madwar il-pajjiżi tal-EHEA jiffirma parti ewlenija mill-istrateġija tal-UE wara l-2020 u jikkontribwixxi bil-qawwa għat-trawwim taċ-ċittadinanza Ewropea;
7. Jistieden lill-Kummissjoni tivvaluta l-implimentazzjoni tal-għanijiet tal-Konferenza Ministerjali ta' Yerevan tal-2015 rigward il-kwalità tat-tagħlim u l-fehim u t-trawwim tal-impjegabbiltà tal-gradwati matul il-ħajja tax-xogħol tagħhom;
8. Jishaq fuq l-importanza li tittejjeb id-dimensjoni soċjali tal-edukazzjoni għolja; jappella lill-pajjiżi tal-EHEA biex jimplementaw b'effikaċja l-istrateġija dwar id-dimensjoni soċjali u jipprovdu opportunitajiet konkreti biex l-istudenti b'diżabbiltà u dawk li jiġu minn sfondi żvantaġġjati jkollhom aċċess għall-edukazzjoni għolja u jkun jistgħu jikkompletawha;
9. Jappella lill-pajjiżi tal-EHEA biex jiżguraw li l-konsultazzjonijiet u l-valutazzjonijiet kritiċi tal-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja tagħhom jitwettqu fil-livell internazzjonali, u biex jaħdmu favur approċċ ikkoordinat aħjar biex jimplementaw ir-riformi maqbula b'mod komuni sabiex jilhqgħu l-għanijiet tal-Proċess ta' Bolonja, kif ukoll jaħdmu favur ir-rikonossiment effikaċi tal-edukazzjoni mhux formali u t-tagħlim informali biex isahħu l-impjegabbiltà u l-partecipazzjoni ċivika tal-istudenti;
10. Jissottolinja l-bżonn ta' aċċess akbar għall-gruppi sottorappreżentati, partikolarment bl-istabbiliment ta' objettivi kwantitativi ddefiniti fir-rigward tar-rati ta' aċċess u ta' tlestija; jishaq fuq l-importanza ta' garanzija u l-promozzjoni tal-aċċess għar-rifuġjati u għal dawk li jfittxu l-asil għall-istituzzjonijiet kollha tal-EHEA, u jfakkar li l-attrazzjoni tal-edukazzjoni għolja fl-Ewropa tinsab ukoll fil-hila tagħha li tkopri l-istudenti mingħajr l-ebda diskriminazzjoni;
11. Jistieden lill-Kummissjoni timmonotorja l-għanijiet tad-dimensjoni soċjali tal-Proċess ta' Bolonja, kif ukoll għanijiet oħrajn ta' inkluzività usa';
12. Jappella biex il-Konferenza Ministerjali li ser issir aktar tard din is-sena f'Parigi tirrapporta dwar l-implimentazzjoni tal-għan stipulat matul l-aħħar Konferenza Ministerjali (Yerevan, Mejju 2015) li jiġi kkompletat l-istabbiliment tal-EHEA;
13. Jitlob li l-Konferenza Ministerjali tal-EHEA għall-2018 f'Parigi tipprovdi valutazzjoni kritika tal-Proċess ta' Bolonja bil-għan li (a) jiġu identifikati l-ostakoli li fadal, u s-soluzzjonijiet possibbli u tiġi żgurata l-implimentazzjoni xierqa tal-impenji, (b) jiġu appoġġjati pajjiżi li waqgħu lura fl-implimentazzjoni tal-impenji ewlenin tal-Proċess ta' Bolonja permezz ta' titjib fil-bini tal-kapaċitajiet, u bl-iżvilupp ta' mekkaniżmi u proċeduri speċifiċi biex jindirizzaw każijiet ta' nuqqas ta' konformità, u (ċ) jiġu esplorati għanijiet ġodda għall-EHEA wara l-2020 u jiġi msaħħa id-djalogu fost il-gvernijiet, l-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni għolja u l-istituti ta' riċerka, biex b'hekk jingħata kontribut għall-bini ta' EHEA aktar integrata, ta' kwalità għolja, inkluziva, attraenti u kompetittiva;
14. Jappella lill-pajjiżi tal-EHEA biex iżommu lill-Belarussja fuq l-aġenda tal-EHEA; jistieden lill-Kummissjoni tipprovdi rizorsi għall-operazzjonijiet meħtieġa għall-

implimentazzjoni tal-Pjan Direzzjoni għar-Riforma tal-Edukazzjoni Għolja fil-Belarusija;

15. Jappella lis-Segretarjat tal-Grupp ta' Segwitu ta' Bolonja biex jimmonitorja r-rapporti li l-istess linji gwida ġew implimentati b'mod differenti f'pajjiżi EHEA differenti u li l-isfondi u l-livelli ta' rizorsi differenti wasslu għal differenzi sinifikanti fost l-istituzzjonijiet tal-EHEA;
16. Jissottolinja l-importanza li jissahħu u jinholqu opportunitajiet għal dibattitu soċjali dwar is-settur tal-edukazzjoni għolja u dwar l-isfidi ffaċċjati mill-partijiet intressati; jenfasizza dwar l-importanza tat-trawwim tal-partecipazzjoni tal-istudenti, riċerkaturi, għalliema u persunal mhux akkademiku fil-governanza tal-edukazzjoni għolja;
17. Jishaq fuq il-bżonn li jżied il-finanzjament pubbliku fl-edukazzjoni u li tiġi rispettata l-mira tal-UE ta' 3 % tal-PDG tal-Unjoni fir-riċerka u l-iżvilupp sal-2020;
18. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni kif ukoll lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri.